

ΟΙ ΑΣΤΥΝΟ ΜΙΚΕΣ ΙΣΤΟΡΙΕΣ ΕΙΝΑΙ ΜΕΓΑΛΟΣ ΜΠΕΛΑΣ!

Συνέντευξη

16.12.2015

ΤΗΣ ΔΗΜΗΤΡΑΣ ΤΡΙΑΝΤΑΦΥΛΛΟΥ

Είναι η μαμά του Ηρακλή Πουαντιγιέ, του Σέλοκ του Σέλινου, ενός άνεργου πρίγκιπα, ενός

φαντασμένου Γάλλου παπαγάλου και πολλών άλλων θαυμάσιων λογοτεχνικών παιδιών. Είναι επίσης μια εργατική εκπρόσωπος του (καθόλου εύκολου) είδους της αστυνομικής λογοτεχνίας για παιδιά. Σήμερα κατατεθέν της η κοφή, ενθουσιώδης γραφή που τρέχει ασταμάτητη αλλά και το χιούμορ. Τον Δεκέμβριο του 2009 κέρδισε το Β΄ Βραβείο Παραμυθιού από την Πανελλήνια Ένωση Λογοτεχνών. Το 2012 το «Βαρεμαρεστάν» τιμήθηκε με τον Έπαινο Γυναίκειας Λογοτεχνίας. Τα βιβλία της κυκλοφορούν από τις εκδόσεις Ψυχογιός και Μεταίχμιο.

Για όλα αυτά αποφασίσαμε να σας τη γνωρίσουμε.

Θα σας το ρωτήσω όπως το σκέφτομαι: Μια γυναίκα η οποία δεν είναι μητέρα πώς βρίσκεται να κολυμπάει στον κόσμο του παιδικού βιβλίου;

Θα σας απαντήσω κι εγώ όπως το σκέφτομαι: Ένας συγγραφέας αστυνομικής λογοτεχνίας είναι απαραίτητο να είναι serialkiller; Το γεγονός ότι δεν είμαι μητέρα δεν σημαίνει ότι είμαι αποκομμένη από τα ερεθίσματα και τις αφορμές που σου δίνουν τα παιδιά φίλων, συγγενών, τα βαφτιστήρια, οι αναγνώστες σου, το παιδί που ήμουν και διατηρώ ζωντανό μέσα μου – ή έστω κομμάτι του...

Θυμάστε την εποχή, ημέρα, ώρα που γεννήθηκε ο πιο γνωστός ήρωάς σας, ο Ηρακλής Πουαντιγιέ;

Καλοκαίρι που αρνιόταν να δώσει τη θέση του στο

φθινόπωρο, Σάββατο, μέσα στο αυτοκίνητο (όπως τα περισσότερα βιβλία μου). Τον είδα μέσα στο μυαλό μου, ολοζώντανο. Πρώτα υπήρξε αυτός και μετά οι υποθέσεις, η Αγαθή και όλα τα υπόλοιπα. Ήταν ένας ήρωας που ζητούσε έναν συγγραφέα. Και βρήκε εμένα. Και είμαι ευγνώμων γι' αυτό!

Πόσο εύκολα σας επισκέπτεται η έμπνευση για τις αστυνομικές ιστορίες;

Οι αστυνομικές ιστορίες είναι από μόνες τους πολύ απρόβλεπτες και μεγάλος μπελάς! Γιατί πρέπει να έχουν σασπένς, να μην είναι ούτε κατά διάνοια βαρετές και φυσικά πολύ διαφορετικές μεταξύ τους. Αυτό από μόνο του είναι μεγάλο άγχος για τον συγγραφέα. Αλλά είναι και προκλητικό. Και μαγικό. Και σου θυμίζει γιατί θέλεις να γράφεις ιστορίες, γενικά...

Το πολύ «Τεσπά», το «Υοιο» και το «ΙοΙ» είναι απαραίτητα στην εφηβική λογοτεχνία; Θα έπρεπε να δίνονται ερείσματα στα παιδιά για να εμπλουτίσουν το λεξιλόγιό τους;

Η σύγχρονη λογοτεχνία πρέπει να συμβαδίζει με την εποχή της, συμφωνούμε σ' αυτό; Τα παιδικά κι εφηβικά βιβλία ανέκαθεν αποτελούσαν πεδίο προβληματισμού, γλωσσικής καλλιέργειας και δημιουργικής απόκτησης γνώσεων ή έστω πληροφοριών. Και σε καμία περίπτωση δεν πρέπει να χάσουν αυτόν τον χαρακτήρα, μαζί με εκείνον της ψυχαγωγίας φυσικά. Κατά τη γνώμη μου, σε ένα καλό κείμενο μπορούν να χωρέσουν παραπάνω από ένα γλωσσικά «ρεύματα» ώστε ο σύγχρονος αναγνώστης και να νιώσει πως τον αφορά αλλά και να τον φέρνει σε επαφή με νέα γι' αυτόν γλωσσικά φαινόμενα.

Ο επιθεωρητής Σέλοκ το Σέλινο έχει μια εξτρά εκπαιδευτική αξία ως ήρωας. Βάζει στο τραπέζι την αξία της υγιεινής διατροφής. Θεωρείτε ότι μέρος του DNA των παιδικών/εφηβικών βιβλίων είναι οι λογοτεχνικά ενδεδυμένες συμβουλές;

Κάθε βιβλίο γράφεται για κάποιον λόγο. Κάτι έχει να μας πει. Το ζήτημα δεν είναι τι θέλει να μας πει, αλλά πώς το λέει ή, καλύτερα, πώς μας δείχνει αυτό που θέλει να μας πει. Θέλω να πω με λίγα λόγια ότι ο διδακτισμός στην παιδική και εφηβική λογοτεχνία δεν έχει θέση σήμερα στη ζωή των παιδιών, γιατί πολύ απλά όσο σημαντικό κι αν είναι το μήνυμα που μεταφέρει, τα παιδιά θα το αγνοήσουν ή/και θα αντιδράσουν σ' αυτό. Οι συμβουλές και οι προτροπές πρέπει να είναι καμουφλαρισμένες και δημιουργικά αποτυπωμένες για να βρουν τον στόχο τους.

Δεδομένης της ακαταμάχητης γοητείας που ασκούν στα παιδιά οι οθόνες νιώθουν οι σημερινοί συγγραφείς ότι πρέπει να γίνουν... μάγοι για να τραβήξουν το ενδιαφέρον των παιδιών;

Γιατί είμαστε τόσο αυστηροί με τα παιδιά; Γιατί λέμε πως οι οθόνες ασκούν γοητεία μόνο στα παιδιά, όταν μεγάλη πλειοψηφία των ενηλίκων βρίσκεται έως και συνέχεια μπροστά ή πάνω από μία οθόνη (για δουλειά, για διασκέδαση, στον υπολογιστή, στο κινητό τηλέφωνο κ.λπ.); Όχι, μάγοι δεν πρέπει να γίνουν, αλλά πρέπει να ξεπεράσουν τις ευκολίες που μπορεί κάποτε να «συγχωρούνταν» πιο εύκολα στους συγγραφείς γιατί δεν υπήρχαν οι πολλές επιλογές που υπάρχουν σήμερα. Τα πάντα όμως εξαρτώνται από τον μικρό αναγνώστη που εμείς οι ενήλικες έχουμε δημιουργήσει –η αξία και η ουσία της φιλαναγνωσίας εξαργυρώνονται υπό την επιρροή των σειρήνων της οθόνης ή άλλων... δαιμονίων και αποδεικνύεται η δύναμη ή τα κενά της.

Ένας άνεργος πρίγκιπας κι ένας άνεργος μπαμπάς βρήκαν τη θέση τους σε μερικά από τα

πρόσφατα βιβλία σας. Οφείλουν οι συγγραφείς να μιλάνε για όσα συμβαίνουν γύρω μας;

Αλίμονο αν δεν το κάνουν! Είμαι υπέρμαχος της άποψης ότι στα παιδιά μπορούμε να μιλήσουμε για τα πάντα! Τα παιδιά δεν είναι κατώτερα όντα – απεναντίας, είναι τόσο «καθαρά» μέσα τους που ό,τι ακούσουν εφαρμόζουν καθημερινά μικρο-δράσεις για το βιβλίο προς τα παιδιά. Επίσης, θα έκανα μια καμπάνια, τεράστια, ότι το διάβασμα είναι δικαίωμα των παιδιών και όχι υποχρέωση. Άρα, αφού είναι δικαίωμα, δεν είναι και απαραίτητο. Ότι το διάβασμα είναι μεταξύ εκείνων των πραγμάτων που κάνουν τη ζωή μας καλύτερη, όπως οι παρέες, το παιχνίδι, η τεχνολογία, η τεμπελιά κ.ά. Περισσότερες πιθανότητες νομίζω θα είχαμε να κερδίσουμε καινούργιους νεαρούς αναγνώστες έτσι, παρά με οποιαδήποτε άλλη «πολιτική» και «μέτρο».

Κάτι συγκεκριμένο που σας είπε σε μια παρουσίαση βιβλίου σας ένα παιδί και σας ενθουσίασε ή σας συγκίνησε;

Αυτό που με συγκίνησε πολύ μια φορά ήταν όταν, με αφορμή το βιβλίο μου «Ονειροσυλλέκτης», έβαλα τα παιδιά να ζωγραφίσουν έναν εφιάλτη τους που καταλήγει όμως σε ένα χαρούμενο και παιχνιδιάρικο όνειρο. Μια μαθήτρια ζωγράφησε (τον εαυτό της όπως έμαθα μετά) ένα κοριτσάκι σε μια από τις συχνές επισκέψεις της στο νοσοκομείο, το οποίο στη χαρούμενη εκδοχή του είχε γίνει παιδική χαρά. Επίσης, μια άλλη φορά σε μια έκθεση βιβλίου σε σχολείο, ένα αγοράκι που φαινόταν ότι ήθελε πολύ να αγοράσει ένα βιβλίο μου και μετρούσε και ξαναμετρούσε τα ψιλά του που δεν έφταναν, περνούσε συνέχεια από το τραπέζι με τα βιβλία, και δώσ' του και μετρούσε τα χρήματά του μέχρι που έμαθα ότι η οικογένειά του είχε μεγάλο οικονομικό πρόβλημα αλλά το παιδί λατρεύει τα βιβλία και μαζεύει με κόπο τα χρήματά του για να αγοράζει όσα μπορεί. Μπορεί να ακούγεται μελό και βγαλμένο από τον λαϊκό ελληνικό κινηματογράφο, αλλά είναι αλήθεια.

Τι φροντίζετε να μη λείπει ποτέ από τα βιβλία σας και πώς το εξασφαλίζετε;

Προσπαθώ τα βιβλία μου να έχουν υψηλό δείκτη προστασίας από τη βαρεμάρα και αλεξικέραυνο στον διδασκισμό. Επίσης ωραίες λέξεις, όχι δήθεν και στομφώδεις, αλλά ωραίες. Γιατί κι εμένα μου αρέσουν οι ωραίες λέξεις.

Ένας ήρωάς σας που του έχετε ιδιαίτερη αδυναμία και γιατί;

Στην Αγαθή Γαλή. Γιατί αν ήταν άνθρωπος, θα την έκανα παρέα. Για να πω την αλήθεια έχω τέτοιες φίλες: έξυπνες, δυναμικές, κυκλοθυμικές, αλλά και τρυφερές, ευαίσθητες... Στην Αγαθή λοιπόν. Γιατί είναι πλασμένη από αληθινή, προσωπική ζωή.

Μια συμβουλή/ρητό ενός μεγάλου καλλιτέχνη που σας εμπνέει;

«Το να ζεις μόνο δεν είναι αρκετό. Πρέπει να έχεις λιακάδα, ελευθερία και ένα μικρό λουλούδι» - Χανς Κρίστιαν Άντερσεν.

θα το χωνέψουν καλύτερα κι από έναν ενήλικα. Φτάνει να γίνει αυτό με τον ανάλογο τρόπο. Και ποιο καλύτερο μέσο και αφορμή για μια «δύσκολη» συζήτηση από ένα βιβλίο; Και, πιστέψτε με, η ανεργία είναι από τα πιο light θέματα στη ζωή και τα βιβλία: υπάρχουν αξιόλογα βιβλία για τον θάνατο, τις καταληκτικές ασθένειες, τη βία και τόσα άλλα.

Ποιος είναι υπεύθυνος να ξεχωρίζει την ήρα από το σιτάρι στα παιδικά βιβλία;

Όλοι μαζί – αλλά και οι εκπαιδευτικοί, και οι βιβλιοπώλες, και οι εκδότες και, και, και... Είμαστε σίγουροι

όμως ότι οι μεγάλοι ξέρουν να ξεχωρίζουν ένα καλό, πρωτότυπο, ευχάριστο, σύγχρονο από ένα ανούσιο, βαρετό, κακογραμμένο βιβλίο; Οι γονείς διαβάζουν οι ίδιοι, κι αν ναι, τι; Πιστεύω πάντως ότι τα παιδιά σήμερα είναι σε θέση να κρίνουν όλο και καλύτερα τα βιβλία μεταξύ τους, ακριβώς επειδή έρχονται σε επαφή με πολλά και διαφορετικά από αυτά αλλά και με τους δημιουργούς τους.

Μερικές πρωτοβουλίες που θα εφαρμόζατε ευθύς αμέσως για την πολιτική του παιδικού βιβλίου αν βρισκόσασταν σε επιτελική θέση;

Κατ' αρχάς θα καταργούσα τις «πολιτικές» – από μόνη της αυτή η λέξη σε αποθαρρύνει και σε αποτρέπει να κάνεις το οτιδήποτε! Το πρώτο που θα έκανα θα ήταν να εξασφάλιζα τους απαραίτητους πόρους – υλικούς και ανθρώπινους. Για τις ευρύτερες δράσεις για το παιδικό βιβλίο και τη φιλιαναγνωσία θα ξεκινούσα από τους ενήλικες που έχουν άμεση σχέση με τα παιδιά: γονείς, εκπαιδευτικούς κ.ά. και θα τους έδινα τα κατάλληλα εργαλεία γνώσης, αναγνωστικής εμπειρίας ώστε να